

„ERASMUS+“ 1 PAGRINDINIS VEIKSMAS (KA1)

SUAUGUSIŲJŲ ŠVIETIMO MOBILUMAS MOKYMOŠI TIKSLAIS

VADOVAS PARAIŠKŲ TEIKĖJAMS

Paraiškoms: Suaugusiųjų švietimo organizacijų personalo mobilumas (KA104)

Paraiškų pateikimo data: 2019 m. vasario 5 d. 13 val. Lietuvos laiku (12 val. Briuselio laiku)

Svarbiausi dokumentai ir nuorodos:

- 2019 m. programos „Erasmus+“ vadovas: https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/programme-guide_lt
- Paraiškos forma <http://www.erasmus-plus.lt/puslapis/paraisku-formos-208>
- **Mobilumų skaičiuoklės** ir kiti dokumentai <http://www.erasmus-plus.lt/puslapis/programos-vadovas-ir-kiti-dokumentai-207>

TURINYS:

1.	SUAUGUSIŲJŲ ŠVIETIMO SEKTORIAUS APRAŠYMAS	3
2.	KOKIOS VEIKLOS REMIAMOS.....	3
3.	PROJEKTŲ TEMOS	3
4.	SUAUGUSIŲJŲ ŠVIETIMO KA1 PROJEKTŲ YPATUMAI.....	4
5.	KAS GALI TEIKTI PARAIŠKAS?.....	6
6.	KIEK PARAIŠKŲ GALIMA PATEIKTI?.....	7
7.	MOBILUMŲ DALYVIAI	7
8.	PROJEKTO PARTNERIAI IR KURSŲ ORGANIZATORIAI	8
9.	PROJEKTŲ PRADŽIA IR TRUKMĖ	9
10.	MOBILUMO TRUKMĖ	9
11.	PROJEKTO BIUDŽETAS.....	9
	Mobilumo organizavimo išlaidos.....	10
	Kelionės išlaidos.....	10
	Pragyvenimo išlaidos.....	11
	Kursų mokesčių išlaidos	12
	Dalyvių su specialiaisiais poreikiais paramos išlaidos	12
	Išimtinės išlaidos	13
12.	TINKAMAS PARAIŠKOS PATEIKIMAS.....	14
13.	PROGRAMOS „ERASMUS+“ INTERNETINĖS PLATFORMOS	17
14.	PROJEKTŲ ATRANKA	18

1. SUAUGUSIŲJŲ ŠVIETIMO SEKTORIAUS APRAŠYMAS

Suaugusiųjų švietimas yra labai svarbi Europos Komisijos mokymosi visą gyvenimą politikos dalis, turinti reikšmingos įtakos įsadarbinimui, konkurencingumui, socialinei įtraukčiai, aktyviam pilietiškumui ir asmeniniam tobulėjimui.

Suaugusiųjų švietimas glaudžiai siejasi su tokiomis švietimo ir ugdymo sritimis kaip profesinis rengimas, mokymasis darbo vietoje, mokytojų rengimas, aukštasis mokslas, jaunimo švietimas, kultūrinė veikla, socialinis darbas ir kita. Programos „Erasmus+“ mobilumo mokymosi tikslais (KA1) suaugusiųjų švietimo sektoriaus projektai yra skirti suaugusiųjų bendrųjų kompetencijų ugdymui. Suaugusiųjų švietimo sektoriaus KA1 projektuose pagrindinis naudos gavėjas turi būti suaugęs besimokantis asmuo. Pavyzdžiui: suaugusiųjų mokymo centrų besimokantieji, muziejų lankytojai, bibliotekų skaitytojai, žemus gebėjimus turintys asmenys, migrantai, kaliniai, tėvai (globėjai), senjorai, neįgalieji ir pan.

2. KOKIOS VEIKLOS REMIAMOS

- Dalyvavimas užsienio kvalifikacijos tobulinimo kursuose;
- Darbo stebėjimas užsienio šalies partnerinėje organizacijoje, susijusioje su suaugusiųjų švietimu;
- Dėstymo vizitai užsienio šalies partnerinėje suaugusiųjų švietimo institucijoje.

3. PROJEKTŲ TEMOS

Galimos įvairios programos „Erasmus+“ projektų suaugusiųjų švietimo sektoriaus temos, pavyzdžiui:

Suaugusiųjų besimokančiųjų bendrųjų gebėjimų stiprinimas: problemų sprendimo informacinių technologijų pagalba įgūdžių stiprinimas, žemos kvalifikacijos asmenų gebėjimų (raštingumo, matematinio raštingumo ir skaitmeninio raštingumo) stiprinimas, radikalizacijos prevencija, neformaliai įgytų kompetencijų pripažinimas, verslumo ugdymas, vyresnio amžiaus besimokančiųjų švietimas, sveikatos švietimas, finansinis raštingumas, migrantų švietimas, pilietinis švietimas, tėvų švietimas, kalinių švietimas, mokymasis bendruomenėje ir kiti. Platesnę informaciją galima rasti [Programos „Erasmus+“ vadove](#).

Siekiant sudaryti galimybę suaugusiems stiprinti savo gebėjimą prisitaikyti prie darbo rinkos ir visuomenės pokyčių, strateginiuose Europos Tarybos dokumentuose nurodomos suaugusiųjų grupės, labiausiai stokojančios švietimo: migrantai, pabėgėliai ir prašantieji prieglobsčio, romai, mokyklos nebaigę asmenys, nesimokantys, nedirbantys ir mokymuose nedalyvaujantys suaugusieji, neįgalieji, vyresnio amžiaus suaugusieji, bedarbiai, gaunantys mažas pajamas, socialiai remtini asmenys ir žemos kvalifikacijos darbuotojai. Projektuose remiamas ir ypatingai skatinamas socialiai pažeidžiamų **suaugusių asmenų švietimas**.

Programos „Erasmus+“ projektuose švietimas yra socialinės integracijos priemonė. Reikia pažymėti, kad programa siekiama ne spręsti socialiai pažeidžiamų suaugusiųjų socialinių paslaugų, jų kokybės gerinimo problemas, bet padėti tobulinti ir/ar įgyti suaugusiems bendrąsias kompetencijas, gerinti suaugusiųjų švietimo kokybę ir prieinamumą, mažinti socialinę atskirtį ir skatinti socialiai pažeidžiamų suaugusiųjų integraciją į visuomenę.

4. SUAUGUSIŲJŲ ŠVIETIMO KA1 PROJEKTŲ YPATUMAI

Programos „Erasmus+“ suaugusiųjų švietimo sektoriaus nefinansuojami projektai, skirti:

1. Bendrojo ugdymo mokyklų darbuotojų kompetencijų tobulinimui;
2. Aukštųjų mokyklų darbuotojų kompetencijų tobulinimui (išskyrus andragogus rengiančius padalinius);
3. Profesinio mokymo institucijų darbuotojų profesinių kompetencijų tobulinimui; pirminio ir tęstinio profesinio mokymo pedagogų, dėstančių profesijos dalykus profesinių kompetencijų, tobulinimui;
4. Organizacijų, teikiančių pirminio ir tęstinio profesinio mokymo paslaugas, darbuotojų profesinių kompetencijų tobulinimui.

Suaugusiųjų švietimo sektoriaus KA1 projektų pavyzdžiai:

1. Suaugusiųjų švietimo koordinatoriaus institucijos (savivaldybės švietimo skyrius, švietimo centras ir pan.) regione, suaugusiųjų švietimo centro ir Trečiojo amžiaus universiteto konsorciumas.

Projektas skirtas tobulinti suaugusiųjų švietimo politikos atstovų ir suaugusiųjų švietėjų bendrąsias kompetencijas. Gilinti žinias apie sveikatos raštingumą, IKT, verslumo ugdymą ir socialinę integraciją.

Rezultatas: kokybiškesnės paslaugos suaugusiesiems besimokantiems, naujos iniciatyvos regione ir pan.

2. Suaugusiųjų švietimo centro andragogų IKT kompetencijų tobulinimas.

Projektas skirtas įgyti įgūdžių ir kompetencijų nuotoliniam mokymui organizuoti, tobulinti darbuotojų kvalifikaciją; įgyti naujų kompetencijų, susipažinti su nuotolinio mokymo ypatumais, naudojamomis metodikomis, programomis bei priemonėmis konsultuojant mokinius bendruomenės narius ir migrantus nuotoliniu būdu, susipažinti su kvalifikacijų susiejimo pagrindais ir galimybėmis.

Rezultatas: teikiamos kokybiškesnės paslaugos besimokantiems, bendruomenės nariams ir migrantams; įdiegtas nuotolinis mokymas bei parengtas metodinės medžiagos komplektas nuotoliniam mokymui organizuoti; patobulintos ir atnaujintos neformalaus ugdymo programos įtraukiant naujas galimybes, t. y. mokymąsi virtualioje erdvėje; patobulintos andragoginės kompetencijos.

3. Bendruomenės narių sveikatos gerinimas tobulinant sveikatos raštingumo įgūdžius.

Projekto dalyviai siekia gerinti pagyvenusių žmonių sveikatą skleidžiant aktyvaus senėjimo ir sveikatinimo būdus. Projekto tikslas – suteikti programoje dalyvaujantiems besimokantiems naujų žinių/kompetencijų siekiant plėsti paslaugų tinklą pagyvenusiems asmenims bei gerinti teikiamų socialinio centro paslaugų kokybę.

Rezultatas: sveikos gyvensenos bei aktyvaus senėjimo principų ir būdų skleidimas; socialinio centro savanorių tinklo sukūrimas; naujų darbuotojų ruošimo programų atnaujinimas; tarptautinių organizacijų dirbančių su pagyvenusiais asmenimis tinklo sukūrimas; centro personalo gebėjimų ruošti naujus centro darbuotojus stiprinimas.

Projektų, kurie negali būti finansuoti suaugusiųjų švietimo sektoriaus biudžeto lėšomis, pavyzdžiai:

1. Profesinės inžinierių asociacijos projektas.

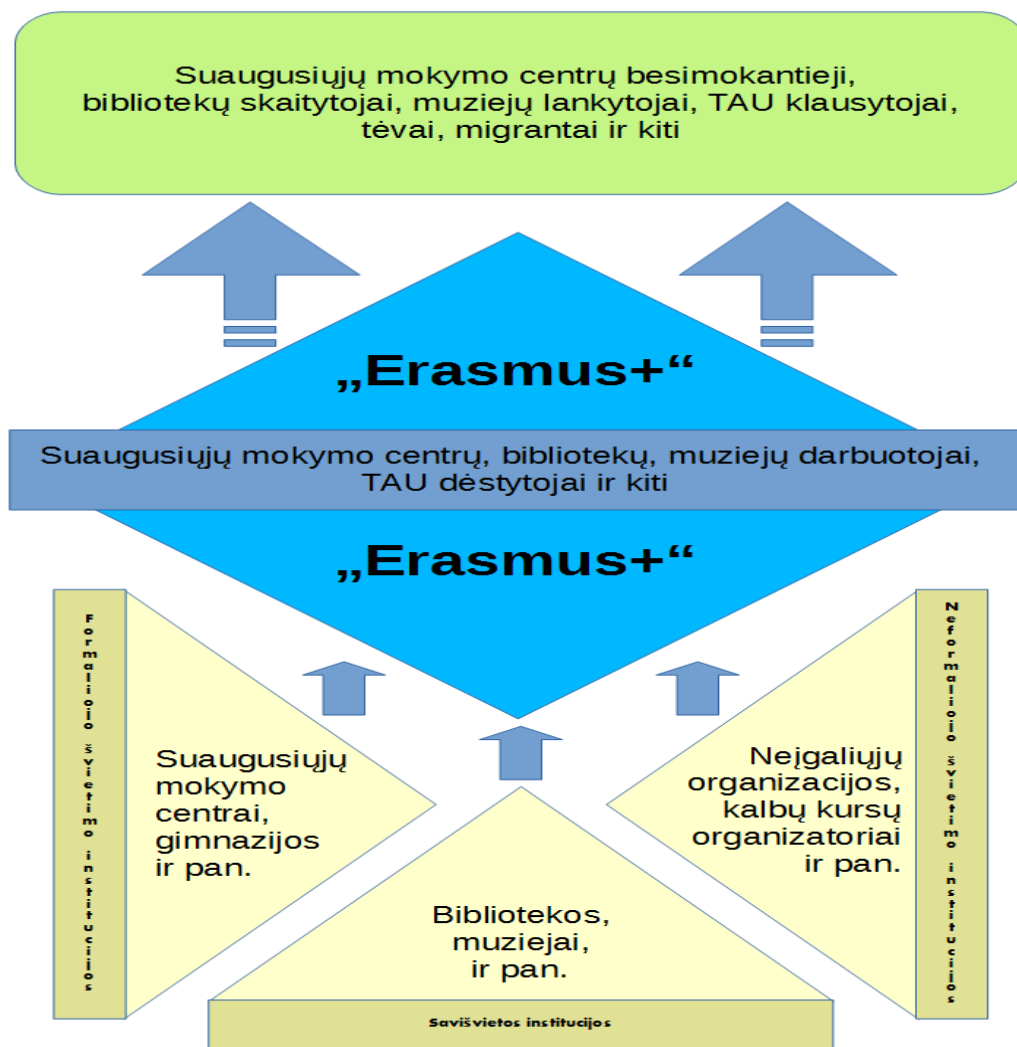
Asociacija įgyvendindama projektą siekia mechanikų, elektrotechnikų ir industrinio dizaino specialistų mokymo programas pritaikyti prie europinių darbinių standartų. Pagrindinis tikslas yra įgyti profesinių žinių, kurių reikės darbo rinkoje būsimiems inžinieriams po 15 metų.

2. Nacionalinės odontologų asociacijos projektas.

Projektu siekiama sukurti profesinio mokymo programą, kuri galėtų būti pagrindu tęstinio profesinio odontologų tobulėjimo sistemos sukūrimui ir palaikymui šalyje.

3. Jūros savanorių-gelbėtojų įgūdžių gerinimas.

Savanoriai dalyvaus darbo stebėjimo vizite, kur mokysis naujų gelbėjimo ir paieškos jūroje metodų.

KA1 suaugusiųjų švietimo projektų poveikio schema

5. KAS GALI TEIKTI PARAIŠKAS?

- Suaugusiųjų švietimo institucija dirbanti ne profesinio suaugusiųjų švietimo srityje (angl. *non-vocational adult organisation*).
- Suaugusiųjų švietimo institucijų konsorciumo koordinatorius. Konsorciumą turi sudaryti bent trys Lietuvos partneriai.

KA1 projektuose gali dalyvauti šio tipo suaugusiųjų švietimo organizacijos:

- **Formalaus mokymosi:** suaugusiųjų mokymo centrai, suaugusiųjų gimnazijos, aukštosios mokyklos, rengiančios andragogus ir pan.
- **Neformalaus mokymo/si:** įvairaus tipo organizacijos, kurių pagrindinė veikla, neprofesinis suaugusiųjų švietimas, pvz. suaugusiųjų kalbų mokymo/si, asmenybės plėtotės, meninės saviraiškos ir pan. centrai, Trečiojo amžiaus universitetai, neįgaliųjų organizacijos (asociacijos), bendruomenės, nevyriausybinės organizacijos.
- Savišvietos: bibliotekos, muziejai ir pan. (dauguma jų tiekia ir neformalaus mokymo/si paslaugas).

Reikalavimus atitinkantys dalyviai

Suaugusiųjų švietimo institucijų, dirbančių ne profesinio suaugusiųjų švietimo srityje, darbuotojai (pedagoginis personalas ir personalas, atsakingas už institucijos strateginį vystymąsi). Besimokantieji mobilumą veiklose dalyvauti negali.

i Pavieniai asmenys paraiškų teikti negali.

Dažniausiai užduodami klausimai:

Kokios organizacijos gali teikti paraišką suaugusiųjų švietimo sektoriaus „Erasmus+“ mobilumo projektams?

Suaugusiųjų švietimo sektoriaus 1 pagrindinio veiksmo (KA1) mobilumo mokymosi tikslais konkursui paraišką gali teikti bet kokia valstybės įstaiga arba privati organizacija, veikianti suaugusiųjų švietimo srityje (apibrėžiama kaip suaugusiųjų švietimo organizacija) ir vykdanči **neprofesinį suaugusiųjų švietimą**.

Programoje „Erasmus+“ suaugusiųjų švietimas apima visų formų **neprofesinį** suaugusiųjų švietimą (formaliojo mokymosi, neformaliojo ugdymo arba savaiminio mokymosi pobūdžio). Pirminio ir tęstinio profesinio mokymo veiklos šio sektoriaus projektuose nefinansuojamos.

Kas yra suaugęs besimokantis asmuo

„Erasmus+“ programos vadove apibrėžta, kad suaugęs besimokantis asmuo yra pirminio švietimo ar mokymo programą užbaigęs ar jos nebaigęs asmuo, kuris

sugrįžta į tam tikrų formų tęstinio mokymosi sistemą (formaliojo mokymosi, neformaliojo ugdymo ar savaiminio mokymosi).

Svarbu, kad organizacija, kuri nori teikti paraišką šio sektoriaus mobilumo projektui dirbtų su suaugusiais besimokančiais.

6. KIEK PARAIŠKŲ GALIMA PATEIKTI?

Viena suaugusiųjų švietimo institucija arba vienas nacionalinis konsorciumas gali teikti **tik vieną paraišką** konkursui. Pateikus daugiau nei vieną paraišką tam pačiam konkursui, visos paraiškos bus pripažintos netinkamomis ir dalyvauti konkurse negalės.

Tačiau, ta pati suaugusiųjų švietimo institucija gali koordinuoti konsorciumo projektą arba dalyvauti kaip partneris keliuose **skirtingos sudėties** nacionalinių konsorciimų projektuose, jei skiriasi šių projektų tikslai ir yra aiškiai pagrįstas poreikis formuoti naują nacionalinį konsorciumą.

Konsorciukai yra nacionaliniai, todėl juos turi sudaryti ne mažiau kaip 3 Lietuvos organizacijos. Užsienio organizacijos nėra konsorciumo partneriai.

i *Visos mobilumo veiklos turi būti planuojamos vienoje paraiškoje.*

7. MOBILUMŲ DALYVIAI

- Mobilumų dalyvių skaičius nėra ribojamas, tačiau planuojant mobilumus reikėtų atsižvelgti į organizacijos poreikius ir galimybes.
- Bendras mobilumų dalyvių skaičius neribojamas, į vienus kursus ar darbo stebėjimo vizitą gali vykti ir keli suaugusiųjų švietėjai, tačiau planuojant dalyvių skaičių svarbu atsižvelgti į organizacijos poreikius, planuojamas sklaidos veiklas ir pan.
- Tas pats asmuo gali dalyvauti ir keliuose mobilumuose, tačiau rekomenduojama į projektą įtraukti daugiau darbuotojų, nedalyvavusių tarptautinėse mobilumo veiklose (taip pat žr. sąlygas, susijusias su to paties asmens dalyvavimu keliuose skirtinguose kursuose, dalyje „Kursų mokesčio išlaidos“).
- Mobilumų dalyvių vardų ir pavardžių paraiškoje minėti nereikia. Užtenka paminėti dalyvių specialybes, profesiją ar dėstomą / mokomą dalyką, poreikį kelti kvalifikaciją.

i Lydintieji asmenys gali dalyvauti projekte tik tada, jei vyksta negalią turintys dalyviai ir jiems reikalinga pagalba. Vertėjai (išskyrus gestų kalbos) ir kiti pagalbinių darbuotojai negali vykti į mobilumą kaip lydintieji asmenys. Lydinčiųjų asmenų poreikį reikia išsamiai pagrįsti paraiškoje, kitaip jų mobilumo lėšos nėra finansuojamos.

8. PROJEKTO PARTNERIAI IR KURSŲ ORGANIZATORIAI

- Kursų organizatoriai nėra laikomi projekto partneriais ir jų traukti į paraišką nereikia. Institucijos, į kurias planuojama vykti darbo stebėjimo ar dėstymo vizitui yra projekto partneriai.
- Paraiškoje nereikia nurodyti konkrečių kursų, tačiau yra būtina aprašyti kursų, į kuriuos planuojama vykti, temas ir pagrįsti, kodėl šie kursai institucijai ir personalui yra reikalingi.
- Rekomenduojama prieš pildant paraišką susirasti priimantįjį partnerį darbo stebėjimui ar dėstymo vizitui ir pateikti informaciją apie jį paraiškoje.

Dažniausiai užduodami klausimai:

Kaip rasti užsienio partnerius?

Rekomenduojame užsienio partnerius pasirinkti iš ankstesnių projektų, konsultuotis su kolegomis, kurie taip pat įgyvendina projektus, naudotis „Epale“ (<https://ec.europa.eu/epale/lt>) portalo partnerių paieškos galimybėmis, ieškoti internete panašių institucijų ir pan.

Kaip tinkamai pasirinkti projekto partnerius?

Geriausia būtų pasirinkti jau žinomus projekto partnerius, vadovautis kolegų rekomendacijomis, atsiliepimais internete ir Europos Komisijos sukurtose duomenų bazėse („Epale“, „School Education Gateway“ ir kt.)

Kokie reikalavimai kursų organizatoriams? Ar jie turi būti akredituoti „Erasmus+“ sistemoje?

Nėra kursų organizatorių akreditacijos ar vieningos duomenų bazės. Dotaciją gavusi organizacija pati bus atsakinga už kokybiškai dirbančių kursų organizatorių pasirinkimą.

Jei užpildėme paraišką į dvejus kursus, tačiau norėtume vykti į dar vienus, ar reikia pildyti naują paraišką ar pakanka pridėti naujus kursus į tą pačią?

Visiems pageidaujamiems kursams pildoma viena ir ta pati paraiška. Jei suplanuosite darbo stebėjimo ar dėstymo veiklas, taip pat jas įtraukite į tą pačią paraišką.

9. PROJEKTŲ PRADŽIA IR TRUKMĖ

Projektai, kurių paraiškos teikiamos ne vėliau kaip iki 2019 m. vasario 5 d. 13 val. Lietuvos laiku (12 val. Briuselio laiku), gali prasidėti laikotarpyje nuo 2019 m. birželio 1 d. iki 2019 m. gruodžio 31 d.

Projektų trukmė nuo 12 iki 24 mėnesių. Pareiškėjai projekto trukmę turi pasirinkti paraiškos pateikimo etape.

Dažniausiai užduodami klausimai:

Planuojant projekto trukmę, ar projektas turi baigtis kartu su paskutiniais kursais, ar skirti laiko ataskaitoms, sklaidai ir pan.

Visos mobilumo veiklos (kursai, darbo stebėjimas, dėstymo/mokymo vizitai), projekto sklaidos renginiai ir pan. turi būti įgyvendinti iki projekto pabaigos datos. Galutinei ataskaitai parengti yra skiriama 60 dienų po projekto pabaigos datos, todėl galutinės ataskaitos rengimo į projekto trukmės planavimą įtraukti nereikia.

Kokios trukmės projektą geriau planuoti – 1 metų ar ilgesnį?

Laikotarpį pasirenka paraiškos teikėjas planuodamas mobilumo vizitų kiekį ir trukmę, veiklas prieš ir po mobilumo veiklų, pvz., sklaidos renginius ir pan. Siūlytume planuojant projektų trukmę atsižvelgti į Jūsų institucijos ir jos darbuotojų poreikius bei galimybes.

10. MOBILUMO TRUKMĖ

Nuo 2 dienų iki 2 mėn., neįskaitant kelionės laiko. Bent 2 veiklos dienos turi eiti iš eilės.

Dažniausiai užduodami klausimai:

Ar yra nustatyta trumpiausia ar ilgiausia darbo stebėjimo trukmė?

Mobilumo veikla (darbo stebėjimas ar dėstymas) gali trukti nuo dviejų darbo dienų iki dviejų mėnesių (neskaitant kelionės dienų).

11. PROJEKTO BIUDŽETAS

Finansuojamos šios biudžeto kategorijos:

- Mobilumo organizavimo išlaidos
- Dalyvių pragyvenimo išlaidos
- Dalyvių kelionės išlaidos
- Kursų mokesčių išlaidos
- Dalyvių su specialiaisiais poreikiais paramos išlaidos
- Išimtinės išlaidos

Mobilumo organizavimo išlaidos

Normos: iki 100 dalyvių: 350 EUR vienam dalyviui + daugiau nei 100 dalyvių: 200 EUR kiekvienam papildomam dalyviui.

Iš mobilumo organizavimo lėšų įgyvendinant projektą bus galima apmokėti su projekto administravimu susijusias išlaidas:

- projekto administravimui (kanceliarinės priemonės, telefoniniai pokalbiai ir kt.)
- dalyvių atrankos organizavimui
- dalyvių kalbiniam parengimui
- parengiamiesiems ir dalyvių priežiūros vizitams į priimančiąją organizaciją
- projekto viešinimui ir sklaidai
- papildomų dalyvių mobilumui finansuoti
- mokėjimams priimančiosioms organizacijoms (pagal atskirus raštiškus susitarimus)
- priedams prie atlyginimų (tik projekto darbo grupės, patvirtintos organizacijos vadovo įsakymu, nariams)
- mokymosi rezultatų pripažinimui
- ir kitai veiklai, užtikrinančiai sėkmingą projekto įgyvendinimą

i Paraiškos formoje mobilumo organizavimo išlaidos paskaičiuojamos automatiškai, pagal planuojamų dalyvių skaičių. Lydintiesiems asmenims šios lėšos nėra skaičiuojamos.

Kelionės išlaidos

Kelionės išlaidos – tai parama dalyvių, įskaitant lydinčius asmenis, išlaidoms kelionei iš jų kilmės vietos į veiklos vietą ir atgal padengti.

Normos kelionės išlaidoms:

Kelionės atstumas	Suma
Nuo 10 iki 99 km:	20 EUR vienam dalyviui
Nuo 100 iki 499 km:	180 EUR vienam dalyviui
Nuo 500 iki 1999 km:	275 EUR vienam dalyviui
Nuo 2000 iki 2999 km:	360 EUR vienam dalyviui
Nuo 3000 iki 3999 km:	530 EUR vienam dalyviui
Nuo 4000 iki 7999 km:	820 EUR vienam dalyviui
8000 km arba daugiau:	1500 EUR vienam dalyviui

„Kelionės atstumas“ reiškia atstumą nuo kilmės vietos iki veiklos vykdymo vietos, tuo tarpu „suma“ apima lėšas už kelionę į ir iš veiklos vykdymo vietos. Kelionės atstumas apskaičiuojamas naudojantis kelionės atstumo skaičiuokle http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/distance-calculator_en

i Paraiškos formoje kelionės išlaidos apskaičiuojamos automatiškai, prie atitinkamo atstumo(-ų) nurodžius planuojamą dalyvių skaičių. Kad duomenys paraiškoje būtų suvesti teisingai ir biudžetas apskaičiuotas tinkamai paraiškos teikėjas turi naudotis „2019 m. mobilumų skaičiuokle“, kurią bus privaloma pateikti kartu su paraiška. Skaičiuoklę rasite <http://erasmus-plus.lt/puslapis/programos-vadovas-ir-kiti-dokumentai-207>.

Dažniausiai užduodami klausimai:

Kaip paskaičiuoti kelionės atstumą naudojantis atstumo skaičiuokle, jei nėra tiesioginio skrydžio? Ar jungtiniai skrydžiai turi būti įtraukti skaičiuojant kelionės atstumą?

Pagal nutylėjimą, kilmės vieta yra laikoma siunčiančiosios organizacijos vieta, o veiklos vykdymo vieta yra priimančiosios organizacijos vieta. Kelionės būdas - jungtiniai ar tiesioginiai skrydžiai, keliavimas autobusu ar kita transporto priemone - nėra pagrindas taikyti kitokį kelionės atstumo skaičiavimo metodą.

Išimtiniais atvejais, jei pirma reikia nukeliauti į oro uostą, kuris yra toliau nei siunčiančiosios organizacijos vieta, tada skaičiuojant kelionės atstumą, oro uostas yra laikomas kelionės pradžios vieta. Tokiais atvejais paramos gavėjas turės paaiškinti, kodėl skiriasi siunčiančiosios organizacijos ir faktinė išvykimo vieta.

Kaip skaičiuoti atstumą? Jei mokykla Klaipėdoje, o vykstama į Paryžių. Ar nustatant atstumą, reikia ir suvesti šiuos du miestus?

Taip, atstumų skaičiuoklėje (angl. Distance calculator) reikia suvesti miestus, iš kurio išvykstama (įprastai tai miestas, kuriame įsikūrusi siunčianti institucija) ir kuriame vyks mobilumo veikla.

Pragyvenimo išlaidos

Pragyvenimo išlaidos - tai kasdienės gyvenimo išlaidos, kurias patiria dalyviai, įskaitant lydinčiuosius asmenis, mobilumo metu. Tai apima apgyvendinimą, maistą ir draudimą, taip pat vietos keliones į veiklos vietą ir iš jos.

Pragyvenimo normos personalo mobilumui (įskaitant lydinčiuosius asmenis):

Priimančioji šalis	Suaugusiųjų švietimo sektorius (KA104)	
	Dalyviai ir lydintieji asmenys	
	1-14 d.	15-62 d.
1 grupė. Airija, Danija, Islandija, Jungtinė Karalystė, Lichtenšteinas, Liuksemburgas, Norvegija, Suomija, Švedija	153	107
2 grupė. Austrija, Belgija, Graikija, Ispanija, Italija, Kipras, Malta, Nyderlandai, Portugalija, Prancūzija, Vokietija	136	95
3 grupė. Bulgarija, Buvusioji Jugoslavijos Respublika Makedonija, Čekija, Estija, Kroatija, Latvija, Lenkija, Lietuva, Rumunija, Slovakija, Slovėnija, Turkija, Vengrija	119	83

Suma dienai skaičiuojama tokiu būdu: iki 14-os veiklos dienos: suma vienam dalyviui dienai, kaip nurodyta aukščiau pateiktoje lentelėje + nuo 15-os iki 62-os veiklos dienos: 70% anksčiau lentelėje nurodytos sumos, vienam dalyviui dienai.

i Paraiškos formoje pragyvenimo išlaidos apskaičiuojamos automatiškai, prie atitinkamos(-ų) šalies(-ių) grupės (-ių) nurodžius planuojamą dalyvių skaičių ir mobilumo veiklos trukmės vidurkį, įskaitant kelionę (dienomis). Kad duomenys paraiškoje būtų suvesti teisingai ir biudžetas apskaičiuotas tinkamai paraiškos teikėjas turi naudotis „2019 m. mobilumų skaičiuokle“, kurią bus privaloma pateikti kartu su paraiška. Skaičiuoklę rasite <http://erasmus-plus.lt/puslapis/programos-vadovas-ir-kiti-dokumentai-207>.

Tuo atveju, jeigu mobilumo laikotarpiu yra numatyta pertrauka, apskaičiuojant dotaciją pragyvenimo išlaidoms padengti pertraukos laikotarpis nėra įskaičiuojamas.

Kursų mokesčių išlaidos

Kvalifikacijos tobulinimo kursams skiriama 70 EUR vienam projekto dalyviui per dieną. Ne daugiau kaip 700 eurų vieniems kursams.

Vienam mobilumo projekto dalyviui vieno projekto įgyvendinimo metu iš viso yra skiriama ne daugiau nei 700 eurų kursų mokesčiams.

i Paraiškos formoje kursų mokesčiai apskaičiuojami automatiškai, nurodžius planuojamą dalyvių skaičių ir kursų trukmės vidurkį, neįskaitant kelionės (dienomis). Kad duomenys paraiškoje būtų suvesti teisingai ir biudžetas apskaičiuotas tinkamai paraiškos teikėjas turi naudotis „2019 m. mobilumų skaičiuokle“, kurią bus privaloma pateikti kartu su paraiška. Skaičiuoklę rasite <http://erasmus-plus.lt/puslapis/programos-vadovas-ir-kiti-dokumentai-207>.

Dalyvių su specialiaisiais poreikiais paramos išlaidos

Paraiškoje yra galimybė numatyti papildomas lėšas specialiųjų poreikių dalyviams. Programoje „Erasmus+“ specialiųjų poreikių turintis asmuo apibūdinamas kaip programos dalyvis, kuris turi fizinių, protinių ar kitų su sveikata susijusių sunkumų, kurie gali apsunkinti jo dalyvavimą mobilumo veikloje.

Dažniausiai užduodami klausimai:

Kaip paraiškoje suplanuoti specialiųjų poreikių dalyvių lėšas?

Projekto paraiškos dalyje „Ypatingosios išlaidos“ (angl. Special Costs), skiltyje „Lėšos specialiesiems poreikiams“ (angl. Special Needs Support) nurodomos papildomos išlaidos, tiesiogiai susijusios su negalią turinčiais dalyviais ir lydinčiais asmenimis (įskaitant išlaidas, susijusias su kelione ir pragyvenimu, jeigu jos yra pagrįstos ir šiems dalyviams neprašyta dotacijos pagal biudžeto kategorijas „Kelionės išlaidos“ ir „Pragyvenimo išlaidos“).

	Toks prašymas skirti finansinę paramą turi būti pagrįstas paraiškos dalies „Ypatingosios išlaidos“ (angl. Special Costs) laukelyje „Išlaidų aprašymas ir pagrindimas“ (angl. Description and Justification“).
Ar specialių poreikių dalyviams galima numatyti lydintį asmenį?	Taip, galima. „Erasmus+“ programos vadove lydintis asmuo apibrėžiamas (vienas iš apibrėžimų) kaip asmuo, lydintis specialiųjų poreikių turinčius mobilumo veiklos dalyvius (besimokančius asmenis, darbuotojus arba su jaunimu dirbančius asmenis), kad užtikrintų jų apsaugą, teiktų jiems paramą ir papildomą pagalbą. Lydinčiojo asmens poreikį būtina pagrįsti paraiškoje.

i Šioms išlaidoms normos netaikomos, remiamasi realiomis kainomis. Už lėšas, skirtas dalyviams, turintiems specialiųjų poreikių, atsiskaitoma pagal realias išlaidas ir remiantis jas pagrindžiančiais dokumentais (sąskaitomis faktūromis, mokėjimo dokumentais ir pan.).

Išimtinės išlaidos

1. Mobilumo projektų dotacijų gavėjams leidžiama prašyti finansinės paramos dalyvių didelėms kelionių išlaidoms paraiškos dalyje „Ypatingosios išlaidos“ (angl. Special Costs), skiltyje „Išimtinės išlaidos“ (angl. Exceptional costs) (ne daugiau kaip iki 80 proc. tinkamų kelionės išlaidų; žr. Programos „Erasmus+“ vadovo dalyje „Kokios yra finansavimo taisyklės?“). Prašyti šių išlaidų leidžiama su sąlyga, kad pareiškėjas pagrįs, jog standartinės finansavimo taisyklės (vadovaujantis fiksuota norma už kelionės atstumą) nepadengia bent 70 proc. dalyvių kelionės išlaidų. Jei patenkinamas toks prašymas, išimtinių didelių kelionės išlaidų finansavimas pakeičia standartinę kelionių dotaciją.
2. Padengti 75 proc. tinkamų finansuoti išlaidų, susijusių su finansinės garantijos teikimu Nacionalinei agentūrai, kai paraiškos teikėjo finansinis pajėgumas yra blogas.

Dažniausiai užduodami klausimai:

Kaip ir kada tikrinamas paraiškos teikėjo finansinis pajėgumas?

Finansinis institucijų pajėgumas tikrinamas po to, kai institucijai yra skiriama dotacija, tačiau prieš pasirašant dotacijos sutartį. Finansinio pajėgumo tikrinimui atrenkamos visos nebiudžetinės įstaigos, jei jų pateiktose paraiškose prašoma dotacija yra lygi ar didesnė nei 60.000 EUR, jei institucija yra neseniai įkurta bei atsižvelgiant į kitus rizikos veiksnius. Biudžetinių įstaigų finansinis pajėgumas nevertinamas.

Kokius dokumentus reikės pateikti finansinio pajėgumo tikrinimui?	Reikės pateikti paskutinių metų institucijos metinės finansinės atskaitomybės (balanso) kopiją bei veiklos rezultatų ataskaitą arba pelno ir nuostolių ataskaitos kopiją už vienerius paskutinius metus.
Kaip vertinamas finansinis pajėgumas?	Finansinis pajėgumas yra vertinamas vadovaujantis Europos Komisijos pateikta metodika ir forma.
Jeį finansinis pajėgumas blogas, ar dotacija nebus skiriama?	Jeį bus nustatyta, kad finansinis pajėgumas yra blogas, institucijai bus leista pasirinkti keletą finansavimo variantų, tokių kaip banko, kitos finansų įstaigos suteikta finansinė garantija, dotacijos pervedimas dalimis po veiklos įgyvendinimo ir pan. Šios sąlygos derinamos su kiekviena institucija individualiai.

12. TINKAMAS PARAIŠKOS PATEIKIMAS

12.1 „PIC“ KODO GAVIMAS

Jeį Jūsų organizacija neturi „PIC“ kodo, būtina užregistruoti ją dalyvių portale (angl. „Participant Portal“), nuoroda <http://ec.europa.eu/education/participants/portal/desktop/en/home.html> ir gauti 9 skaitmenų identifikacinį dalyvio kodą (angl. „PIC“).

Institucijoms (asmenų grupėms), kurioms dalyvaujant kitose ES programose PIC jau buvo suteiktas, iš naujo registruotis nereikia. Šis anksčiau užsiregistravus suteiktas PIC kodas galioja ir teikiant paraiškas pagal programą „Erasmus+“. **Viena institucija gali turėti tik vieną PIC kodą.**

Dažniausiai užduodami klausimai:

Ar būtina registracija į ECAS (naujas pavadinimas „EU Login“ sistema)?	Taip. Kitaip nebus galima prisijungti prie dalyvių portalo ir užregistruoti institucijos gauti PIC kodą. Jeį jūsų institucija jau turi PIC kodą arba registravotės ECAS („EU Login“ https://webgate.ec.europa.eu/cas/eim/external/register.cgi) anksčiau, tada dar kartą registruoti nebereikia.
Partneris neturi PIC kodo, kaip jį aprašyti paraiškoje?	Jeį jūsų projekte yra nacionalinių partnerių (konsorciumo narių), jie privalo užsiregistruoti dalyvių portale ir gauti PIC kodą, kitaip jie negalės dalyvauti „Erasmus+“ programoje.

12.2 PARAIŠKOS PILDYMAS

Paraiškų formas rasite <https://webgate.ec.europa.eu/web-eforms/>. 2019 metais paraiškų formas bus teikiamos elektroniniu formatu internete. Paraiškų pateikimo sistemoje rasite techninį paraiškų pildymo vadovą.

Prisijungus pirmiausiai atsidarys „EU Login“ (anksčiau vadintos „ECAS“) sistemos langas ir jei jau esate susikūrę prisijungimo slaptažodį, tereikės suvesti prisijungimo duomenis ir pateksite į elektroninės paraiškos formos puslapį.

Jei jungiatės pirmą kartą, spauskite „Create an account“ (sukurti paskyrą), suveskite prašomus duomenis – vardą, pavardę, el. pašto adresą ir t. t. Suvedus visą prašomą informaciją, jūsų nurodytu el. pašto adresu gausite nuorodą, kurią paspaudus patvirtinsite savo registraciją sistemoje.

Sėkmingai prisijungus atsidariusiame lange matysite visus programos „Erasmus+“ aktyvius kvietimus teikti paraiškas bei paskelbtas elektronines paraiškos formas ir jų pateikimo terminus.

Elektroninės paraiškų formos yra pildomos interneto naršyklėje, todėl jums prireiks greito ir nuolatinio interneto ryšio. Neprisijungę prie interneto, dirbti su paraiškų formomis negalėsite.

Konsorciumo atveju, projektą koordinuojanti institucija (Koordinatorius) turi pateikti užpildytą elektroninę paraiškos formą. Taip pat svarbu nepamiršti su paraiškos forma pateikti konsorciumo narių pasirašytus mandatus bei Sąžiningumo deklaraciją.

Tam kad būtų lengviau suvesti projekto biudžetą, pildant paraišką, prašome naudotis mobilumų skaičiuokle. Ją galima rasti čia:

<http://www.erasmus-plus.lt/puslapis/programos-vadovas-ir-kiti-dokumentai-207>

Instrukciją, kaip pildyti mobilumų skaičiuoklę, rasite pirmajame „excel“ dokumento lape.

Popierinės paraiškos versijos pateikti nereikia.

Paraiškos lietuvių kalba

Šios paraiškos taip pat gali būti matomos lietuvių kalba. Norėdami perjungti paraiškos kalbą į lietuvių, paraiškų tinklapio viršuje dešinėje turite pasirinkti lietuvių.

Jeigu prieš tai paraišką pildėte anglų kalba, naršyklė gali prisiminti ankstesnius nustatymus ir dėl to paraiškos formą rodys dviem kalbomis. Iš naujo įkelkite tą patį puslapį ir problema bus išspręsta.

12.3 PARAIŠKOS PRIEDAI

Pilnai užpildžius paraišką, pridėti būtinus priedą – „Sąžiningumo deklaraciją“ (angl. „Declaration of Honour“). Sąžiningumo deklaracija pasirašoma asmens, teisiškai įgalioto atstovauti paraiškos teikėjo organizaciją. Jei paraiškos teikimo metu šio asmens nėra, paraišką pasirašo jį pavaduojantis asmuo. Pastaruoju atveju prie paraiškos būtina pridėti tai patvirtinantį (skenuotą) dokumentą.

Jeigu paraiška teikiama nacionalinio konsorciumo vardu, tuomet papildomai reikia pateikti Lietuvos partnerių įgaliojimus (mandatus), pasirašytus tarp konsorciumą koordinuojančios institucijos ir kiekvienos institucijos partnerės, dalyvaujančios KA1 projekte. Europos Komisija yra parengusi įgaliojimo šablonus. Įgaliojimus (mandatus), pasirašytus partnerinės institucijos vadovo, turi pateikti tik projekto partneriai, vykstantys veiklą Lietuvoje.

Pilnai užpildžius paraišką, būtina pridėti „2019 m. mobilumų skaičiuoklę“, kurią paraiškos teikėjas turi naudoti siekiant paraiškoje tinkamai suvesti duomenis, pagal kuriuos paraiškos formoje bus automatiškai skaičiuojamos dotacijos kelionei, pragyvenimui ir kursų mokesčiams. Skaičiuoklę rasite <http://erasmus-plus.lt/puslapis/programos-vadovas-ir-kiti-dokumentai-207>.

12.4 PARAIŠKOS PATEIKIMAS

Paraiška pateikiama paraiškų teikimo platformoje, paspaudus mygtuką „Submit“. Pateikus paraišką ir gavus patvirtinimą apie sėkmingą jos pateikimą, išsisaugokite paraišką kompiuteryje. Paraiškos teikiamos tik elektroniniu būdu, popierinio paraiškos egzemplioriaus siūsti į Nacionalinę agentūrą paštu nereikia. Paraiškų pateikimo sistemoje rasite techninį paraiškų pildymo vadovą.

i *Nepamirškite vadovautis „Erasmus+“ tinklapyje (www.erasmus-plus.lt) ar Europos Komisijos tinklapyje skelbiamais paraiškų pateikimo terminais (<http://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/>) ir paraišką pateikite laiku!*

Dažniausiai užduodami klausimai:

Ką daryti, jei pavėlavome pateikti paraišką?

Pavėluotai pateiktos paraiškos priimamos tik nepateikus laiku dėl techninių kliūčių ir tik jei atitinka visus šiuos tris kriterijus:

1. Paskutinio bandymo pateikti paraišką data ir laikas, kurie nurodyti Paraiškos skyriuje „Pateikimo santrauka“, yra ne vėlesnė nei „Kvietime teikti paraiškas“ paskelbtas paraiškų pateikimo terminas.
2. Agentūra yra informuojama apie nepasisėkusį paraiškos pateikimą ne vėliau nei per 2 val. po oficialaus „Kvietime teikti paraiškas“ nurodyto paraiškų pateikimo termino.
3. Ne vėliau nei per 2 val. po oficialaus „Kvietime teikti paraiškas“ nurodyto paraiškų pateikimo termino agentūrai el. paštu yra atsiųstas nekoreguotas elektroninis paraiškos variantas. El. laiške turi būti paraiškos forma bei visi papildomi dokumentai, kuriuos teikėte kartu su paraiška (pvz., Sąžiningumo deklaracija, veiklos programa, partnerių pasirašyti mandatai). Jūs taip pat privalote pridėti paraiškos dalies „Pateikimo santrauka“ nuotrauką (angl. „print screen“), įrodančią, jog ši paraiškos forma negalėjo būti pateikta prisijungus.

Kokiu atveju paraiška gali būti pripažinta kaip netinkama?

Paraiška gali būti pripažinta netinkama, jeigu:

1. Užpildyta netinkama paraiškos forma.
2. Užpildyti ne visi aktualūs paraiškos laukai.
3. Paraiškoje neteisingai pasirinkta Nacionalinė Agentūra.
4. Paraiška yra užpildyta ne viena iš oficialių programoje „Erasmus+“ dalyvaujančių šalių kalba.
5. Nepridėti visi aktualūs dokumentai:
 - Sąžiningumo deklaraciją, pasirašytą organizacijos teisinio atstovo.
 - Visų nacionalinio konsorciumo narių partnerių įgaliojimai (mandatai) pasirašyti abiejų šalių.
6. Paraiška pateikta pavėluotai, ne iki programos „Erasmus+“ vadove nurodyto pateikimo termino.
7. Institucija pateikė daugiau negu vieną individualią arba tos pačios sudėties konsorciumo KA1 projekto paraišką tam pačiam kvietimui.

Jei projektas nebus finansuotas, ar bus galima sužinoti jo minusus?

Taip, po paraiškų vertinimo etapo siunčiamas oficialus raštas su vertintojų išvadomis.

13. PROGRAMOS „ERASMUS+“ INTERNETINĖS PLATFORMOS

Jeigu tinka projekto įgyvendinimui, sklaidai ar tęstinumui, rekomenduotina naudoti įvairias „Erasmus+“ internetines platformas ir tai aprašyti paraiškoje.

„**Epale**“ – tai Europos suaugusiųjų švietimo specialistų mokymosi elektroninė platforma. Projekto metu pasiektais rezultatais suaugusiųjų švietimo srityje (naujais požiūriais, išplėtotais suaugusiųjų švietimo metodais, nagrinėtomis probleminėmis suaugusiųjų švietimo sritimis, reikšmingais pasiekimais) kviečiame pasidalinti Europos elektroninėje suaugusiųjų mokymosi platformoje „Epale“ (<https://ec.europa.eu/epale/>). Platforma atvira suaugusiųjų švietėjams, andragogams, lektoriams, savanoriams, taip pat politikos formuotojams, mokslininkams ir dėstytojams, dirbantiems suaugusiųjų švietimo srityje.

Europos mokyklų bendruomenės „**eTwinning**“ platforma (<http://www.etwinning.lt/> arba <https://www.etwinning.net/lt>) sėkmingai naudojama kaip papildoma priemonė plėtoti bendradarbiavimą tarp ikimokyklinio, priešmokyklinio ir bendrojo ugdymo institucijų. Būtent todėl ES nusprendė sustiprinti „eTwinning“ vaidmenį programoje „Erasmus+“ bei ryšius su kitomis programos dalimis. Jeigu bendrojo ugdymo sektoriaus strateginės partnerystės projekte numatoma tarptautinė mokymo(-si) veikla projekto partneriai gali naudoti „eTwinning“ platformą derinant fizinį mobilumą ir internetinę veiklą, fiziniam mobilumui prasidedant, jį įgyvendinant ir jam pasibaigus. Internetinė veikla padėtų maksimaliai padidinti poveikį dalyvaujančioms organizacijoms ir gali pasitarnauti kaip puiki sklaidos priemonė.

23 Europos kalbomis prieinamas mokyklinio ugdymo portalas „Ikimokyklinio, priešmokyklinio ir bendrojo ugdymo vartai“ (angl. „**School Education Gateway**“, SEG) (<http://www.schooleducationgateway.eu/lt/pub/index.htm>) – tai viena prisijungimo vieta, skirta mokytojams, mokykloms, ekspertams ir kitiems su ikimokykliniu, priešmokykliniu ir bendruoju ugdymu susijusiems asmenims. Čia pristatoma Europos švietimo politika, skelbiamos naujienos, tendencijos, ekspertų straipsniai, nacionalinės iniciatyvos, pristatoma mokyklų veikla, bendradarbiavimo sritys, ugdymo projektai, geriausia patirtis ir papildomi ištekčiai. Mokytojai ir ekspertai kviečiami prisidėti prie šios bendrijos aptariant jos turinį ir prisijungiant prie atskirų portalo bendruomenių. Portalas susietas su Europos mokyklų „eTwinning“ bendruomene.

i *Nepamirškite paraiškoje aprašyti, kaip bus vertinami mokymo ar mokymosi veiklų dalyvių pasiekimai, rezultatai. Nurodykite, kaip šie rezultatai bus pripažįstami ir kokius vertinimo bei pripažinimo instrumentus naudosite. Išsamiau apie „Europass“ mobilumo dokumentus skaitykite www.europass.lt.*

14. PROJEKTŲ ATRANKA

Pasibaigus paraiškų pateikimo terminui, Nacionalinė agentūra atlieka paraiškų tinkamumo vertinimą.

Informacija apie 2019 m. programos „Erasmus+“ konkursui pateiktas švietimo ir mokymo srities paraiškas bei jų atitikimą formaliems tinkamumo reikalavimams bus skelbiama interneto svetainėje www.erasmus-plus.lt, naujienų skyriuje. Raštai paraiškų teikėjams siunčiami nebus. Sekite informaciją internete.

Visų tinkamų paraiškų kokybinį vertinimą atlieka nepriklausomi išoriniai ekspertai. Vertinimas atliekamas vadovaujantis Europos Komisijos parengtu vadovu, kurį rasite <http://erasmus-plus.lt/puslapis/programos-vadovas-ir-kiti-dokumentai-207>.

Remiantis išorinių ekspertų vertinimais, atrankos komisijos sudaro siūlomų finansuoti projektų sąrašą. Nacionalinė agentūra priima sprendimą dėl finansuojamų ir nefinansuojamų projektų. Sprendimas priimamas remiantis:

- atrankos komisijų tvirtinamu prioritetiniu sąrašu ir
- turimu biudžetu.

Paraiškoje nurodytu kontaktinio asmens elektroninio pašto adresu bus išsiųstas oficialus raštas dėl projekto finansavimo/nefinansavimo, kuriame bus pateikti visi ekspertų komentarai ir skirti balai. Jeigu paraiška nebus finansuota, ekspertų komentarai bus naudingi tobulinant paraišką ir teikiant ją kitais metais.

Gautų, tinkamų ir finansuotų paraiškų sąrašai skelbiami Nacionalinės agentūros interneto svetainėje <http://www.erasmus-plus.lt/>. Rekomenduojame užsiprenumeruoti šios svetainės naujienas.

KYLA KLAUSIMŲ? KREIPKITĖS

GrundtvigKA1@smpf.lt

(8 5) 249 6604